

«Språket er et verktøy for
den kollektive tenkningen.»
Maria Montessori, Barnesinnet

lydleker for å bli bevisst på språklydene. Praktiske og sensoriske aktiviteter, samt forming og design, forbereder hånden og sinnet for skriving. Deretter arbeider barna med *sandpapirbokstavene* og lærer seg bokstavens form og lyd. Inntrykket av bokstaven blir lagret både auditivt, visuelt og taktilt i barnets hukommelse. Barna bygger ord ved hjelp av det *bevegelige alfabetet* med løse bokstaver lenge før de kan skrive ord med blyant. Skriving kommer før lesing i barnets naturlige utvikling og barna kan ofte ikke lese ordene de selv har skrevet før etter en stund. Likevel kan de være kreative med skriftspråket og skape egne tekster.

Alt *lesemateriellet* er bygget opp etappevis, slik at barna først møter lydrette ord før det blir kjent med alle unntakene i vårt skriftspråk. Barna leser *ordkort* og plasserer dem først ved gjenstander og deretter ved bilder. Det er mange aktiviteter og anledninger i miljøet for skriftliggjøring og lesing. Grammatikk, ordstudier og setningsanalyse er alltid forbundet med aktiviteter og konkrete, slik at selv grammatikk blir levende.

Arbeidet med språk hjelper barnet til å

- lytte, observere og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne
- videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke et variert og rikt ordforråd
- bruke sitt språk for å forstå andres og uttrykke egne følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær
- få et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler, og som
- inspirasjon til fabulering og nyskaping
- lytte til lyder og rytme i språket
- utvikle evnen til å kunne uttrykke seg skriftlig og lese tekst
- bli kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m.
- øve opp motorikken for å kunne skrive med lett trykk og funksjonelle bevegelser.

Pedagogens oppgave er å

- være et forbilde for hvordan man lytter, gir konstruktiv respons og bruker kroppsspråk,
- talespråk og tekst
- fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne, slik at barn føler glede ved å kommunisere og
- trygghet til å benytte ulike språk- og tekstformer i hverdagen
- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser, og skape tid og rom for bruk